

SLIKPROBLEMEN

Inleiding

In deze folder vindt u meer informatie over slikproblemen (dysfagie). Dysfagie is een stoornis in de slikfunctie.

De slikfunctie wordt bepaald door:

- De slikspieren
- De gevoeligheid van mond en keel
- Aanwezigheid van de slikreflex

Een stoornis in een of meerdere van deze genoemde punten kan ertoe leiden dat iemand zich verslikt. Bij verslikken komt het voedsel of drinken in de luchtpijp terecht, met hoesten tot gevolg.

De normale slikbeweging

Het slikken van (half-)vaste voeding en dranken verloopt in een aantal stappen:

1. Het voedsel wordt in de mond genomen.
2. Het voedsel wordt gekauwd en/of op de tong verzameld.
3. Het voedsel wordt door de tongspieren naar de keel gebracht.
4. Het voedsel wordt doorgeslikt en gaat via de slokdarm naar de maag.

Oorzaken van slikproblemen

Slikproblemen kunnen plotseling ontstaan door een beroerte, ongeluk of operatie. Ook het geleidelijk ontstaan ervan is mogelijk, bijvoorbeeld bij de ziekte van Parkinson, MS, een spierziekte, algehele verzwakking, ouderdom of dementie.

Hoe herkent u slikproblemen?

Enkele symptomen zijn:

- Verslikken en hoesten
- Voedsel komt door de neus of uit de mond terug
- Voedsel blijft in de mond en/of de keel hangen
- Kauwen en slikken kosten moeite
- Speekselverlies

Mogelijke gevolgen

- Longontsteking
- Gewichtsverlies

Slikonderzoek

De logopedist inventariseert de slikklachten en onderzoekt de bewegingen en het gevoel van onder andere de mond, de tong, het gezicht en het gehemelte. Indien mogelijk wordt het slikken onderzocht met water, dik vloeibaar en/of vast voedsel. Zo nodig kan nader onderzoek worden gedaan door de KNO-arts en/of radioloog.

Logopedische behandeling van slikproblemen

De behandel mogelijkheden verschillen per ziektebeeld, maar hebben altijd tot doel dat de voedselinname veilig verloopt.

Aandachtspunten in de behandeling kunnen zijn:

- Aanpassen van de houding tijdens het eten en drinken;
- Aanpassen van de consistentie van voeding en drank;
- Bespreken algemene voorwaarden voor veilig slikken zoals: niet praten en eten tegelijkertijd, geen afleiding, eten en drinken in een rustig tempo;
- Uitleg geven over het slikken aan patiënt en zijn omgeving;
- Versterken van de motoriek van slikspieren;
- Adviseren over het veilig innemen van medicatie;
- Bespreken van het belang van goede mondverzorging.

Als veilige voedselinname op dat moment niet mogelijk is, wordt met de behandelend arts overlegd over de mogelijkheid van sondevoeding.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u op werkdagen telefonisch contact opnemen met de afdeling Logopedie:

- Franciscus Gasthuis: 010 – 4616028
- Franciscus Vlietland: 010 – 893 1011